

Έρευνα σε στελέχη των Κέντρων Κοινότητας των
Δήμων και της Περιφέρειας για τα προβλήματα
των Ρομά

Περιγραφή Έρευνας, Στατιστικές Αναλύσεις
και Συμπεράσματα

Δρ. Κωνσταντίνος Ρηγόπουλος

Απρίλιος 2023

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
ExecutiveSummary/ Επιτελική Σύνοψη	4
Εισαγωγή	5
Ερωτηματολόγιο Έρευνας	7
Εισαγωγή	7
Ερωτήσεις	7
Ερωτήσεις Έρευνας	11
1. Τι ποσοστό των ωφελούμενων Ρομά του Κέντρου Κοινότητας, προσέρχονται με αιτήματα παροχής ή ωφελούνται των παρακάτω υπηρεσιών;	11
Α. Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών. Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης	11
Α. Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών.Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα.....	12
Α. Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών. Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ).	13
Β. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές. Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες.....	14
Β. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές. Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης	15
Β. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές. Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς	16
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας. ...	17
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη.....	18
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών	19
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους.....	20
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου.....	21
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ και παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες	22

Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.	23
2. Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Εύρεση ποιοτικής στέγης	24
Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Εύρεση αμειβόμενης εργασίας	25
Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Εκπαίδευση.....	26
Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Σχολική διαρροή	27
Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Παραβατικότητα	28
Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.....	29
Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Ένταξη στον κοινωνικό ιστό.....	30
3. Για τα ανωτέρω κοινωνικά ζητήματα πιστεύετε ότι ευθύνονται εσωτερικοί ή εξωτερικοί παράγοντες των κοινοτήτων Ρομά;	31
4. Θεωρείτε ότι οι κοινότητες του τόπου κατοικίας/γειτνιάζουσες με αυτές των Ρομά αποκλείουν τους Ρομά από καθημερινές δραστηριότητες;	32
Αν ΝΑΙ, για ποιους από τους παρακάτω λόγους;	33
5. Ιδέες και Προτάσεις για πιθανή επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι Ρομά στην περιοχή σας.	34
(Αναφέρατε 2-3 ιδέες / προτάσεις)	34
Οικονομικά προβλήματα:.....	34
Προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού:	34
Προβλήματα εκπαίδευσης:	34
Προβλήματα παραβατικότητας:.....	34
Προβλήματα αποδοχής από την ευρύτερη κοινωνία:.....	34
Άλλα προβλήματα:.....	34
Οικονομικά προβλήματα:.....	34
Προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού:	35
Προβλήματα εκπαίδευσης:	35
Προβλήματα παραβατικότητας:.....	36
Προβλήματα αποδοχής από την ευρύτερη κοινωνία:.....	36
Άλλα προβλήματα:.....	37
Συμπεράσματα	37

ExecutiveSummary/ Επιτελική Σύνοψη

Η έρευνα αυτή δείχνει πως η πλειοψηφία των ωφελούμενων Ρομά, σε ποσοστό 70% και πάνω πράγματι προσέρχονται για πληροφόρηση σχετικά με προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης. Το ποσοστό των στελεχών των Κέντρων Κοινότητας που υποστηρίζει ότι πάνω από 70% των Ρομά προσέρχεται για πληροφόρηση είναι ακόμη μεγαλύτερο αγγίζοντας το 70,3%. Ειδικότερα το ερώτημα αυτό αφορά το ποσοστό των Ρομά που προσέρχονται για υποστήριξη υποβολής αίτησης για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Πιθανότατα το υψηλό αυτό ποσοστό έχει να κάνει με την άμεση χρηματική ανταπόδοση του προγράμματος.

Παρά το γεγονός ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει τις απαραίτητες δομές για την υποστήριξη των Ρομά τα αποτελέσματα της έρευνας δεν είναι τα αναμενόμενα. Οι Ρομά της περιοχής δεν θεωρούνται απαραίτητα περισσότερο παραβατικοί από τον υπόλοιπο πληθυσμό και δεν αντιμετωπίζονται κατ' ανάγκη με καχυποψία και διάθεση αποκλεισμού από τις γειτνιάζουσες κοινότητες. Επιπλέον φαίνεται να έχουν σχετικά εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, ενώ επισκέπτονται τα Κέντρα Κοινότητας για θέματα σχετικά με επιδόματα και οικονομική ενίσχυση.

Από την άλλη πλευρά δεν εντάσσονται εύκολα στο εκπαιδευτικό σύστημα, ενώ παρατηρείται έντονο το φαινόμενο της σχολικής διαρροής. Επιπλέον δεν δείχνουν το αναμενόμενο ενδιαφέρον για προγράμματα υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας αλλά ούτε και για προγράμματα εύρεσης εργασίας και βελτίωσης δεξιοτήτων.

Δεδομένων των απαντήσεων στις ανοιχτές ερωτήσεις της έρευνας, προτείνεται η διασύνδεση της οικονομικής υποστήριξης των Ρομά με τη συμμετοχή τους σε προγράμματα επιμόρφωσης αλλά κυρίως στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Ταυτόχρονα δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού για τους Ρομά θα ήταν χρήσιμες αυξάνοντας περισσότερο την αποδοχή τους και μειώνοντας τις προκαταλήψεις. Τέλος θέματα όπως οι παιδικοί γάμοι ή η μικρο-παραβατικότητα αποτελούν εμπόδια στην κοινωνική ενσωμάτωση, την ένταξη και την ανοδική κοινωνική κινητικότητα.

Εισαγωγή

Η παρούσα αναφορά περιγράφει την έρευνα σε στελέχη των Κέντρων Κοινότητας των Δήμων και της Περιφέρειας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ) σχετικά με τις κοινότητες των Ρομά, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Επιχειρείται γενικότερα, η διερεύνηση του κατά πόσο τα προβλήματα των Ρομά είναι κυρίως οικονομικής φύσης, κοινωνικής φύσης ή προβλήματα που προέρχονται από την περιθωριοποίησή τους από τις γειτονικές κοινότητες. Στα πλαίσια της διερεύνησης των προβλημάτων αυτών, θα συζητηθούν ενδεχόμενες λύσεις και προτάσεις από τα στελέχη που των Κέντρων Κοινότητας που έρχονται σε συχνή επαφή μαζί τους και έχουν την απαραίτητη σχετική γνώση.

Στην Ελλάδα του 2023, το ζήτημα του κοινωνικού αποκλεισμού των Ελλήνων Ρομά και της ανάγκης υλοποίησης πολιτικής για την αντιμετώπισή του, βρίσκεται και πάλι στην επικαιρότητα και ιδιαίτερα τώρα, που η χώρα κινείται σε προεκλογική περίοδο. Είναι αλήθεια, ότι σε σχέση με την προηγούμενη δεκαετία, υπάρχει μια πολύ σημαντική διαφορά, αφού τώρα πια, ύστερα από περίπου τέσσερα χρόνια συνεννοήσεων, ερευνών, μελετών, χαρτογραφήσεων, διαβουλεύσεων, νομοθεσιών και προετοιμασίας, το ελληνικό Κράτος δεν μπορεί πλέον να δηλώσει ότι δεν γνωρίζει «τι» και «πώς» πρέπει να γίνει για την αντιμετώπιση τουλάχιστον των οξυμένων προβλημάτων των Ελλήνων Ρομά.

Η ίδρυση και λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας για την Ένταξη των Ελλήνων Τσιγγάνων, έστω κι αν ακόμη δεν έχει αποδώσει τα ορατά αποτελέσματα στις συνθήκες διαβίωσης των καταυλισμών και οικισμών των Ελλήνων Τσιγγάνων, κατάφερε κάτι που είναι πολύ σημαντικό: Την Επικαιροποίηση και κεφαλαιοποίηση της γνώσης που υπήρχε από τη δεκαετία 1995 – 2005 ώστε σήμερα πλέον (με τη βοήθεια και της σύγχρονης τεχνολογίας), το ελληνικό Κράτος να είναι σε θέση να ιεραρχεί, με κριτήρια και εργαλεία που είναι πολύ πιο αξιόπιστα και αντικειμενικά.

Στην έρευνα θα αναζητηθούν ιδέες και προτάσεις των στελεχών των Κέντρων Κοινότητας για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων των Ρομά τοπικά. Κυρίως όμως η έρευνα αποσκοπεί στη μελέτη του κατά πόσο η τα προβλήματα των Ρομά (οικονομικά, κοινωνικά, εκπαίδευσης, στέγης κ.α.) μπορούν έστω και εν μέρει, να αντιμετωπιστούν από πρωτοβουλίες και δράσεις της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε από τους ερευνητές κ. Θωμά Πουφινά, PhD και τον κ. Κωνσταντίνο Ρηγόπουλο, PhD και συμπληρώθηκε από τους αντίστοιχους υπαλλήλους τον Μάρτιο του 2023. Σε αυτό ανταποκρίθηκαν 37 στελέχη, το σύνολο των στελεχών των κέντρων κοινότητας από τους Δήμους της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Δεν έγινε καμία απαλοιφή απαντήσεων, απλώς σε ορισμένες περιπτώσεις κάποιες ερωτήσεις δεν απαντήθηκαν. Στην παρούσα έρευνα δείγμα και πληθυσμός ταυτίζονται συνεπώς δε τίθεται θέμα επιπέδου εμπιστοσύνης ή σφάλματος.

Ερωτηματολόγιο Έρευνας

Εισαγωγή

Η έρευνα απευθύνεται σε στελέχη των Κέντρων Κοινότητας/ Κέντρων Κοινότητας με Παραρτήματα Ρομά Δήμων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας όπου κατοικούν και Ρομά.

Σκοπός της έρευνας είναι η εις βάθος κατανόηση των λόγων που οι Ρομά αποκλείονται από τις γειτονικές κοινωνίες και ενδεχομένως περιθωριοποιούνται. Επιπρόσθετα θα διερευνηθούν πιθανές ιδέες και προτάσεις που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην κατεύθυνση της βελτίωσης της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των Ρομά και της συμπερίληψής τους από τις κοινωνίες που γειτνιάζουν με τις δικές τους.

Επισημαίνεται ότι όλα τα στοιχεία που πρόκειται να συμπληρωθούν από τους συμμετέχοντες στην παρούσα έρευνα μέσω του κατωτέρω ερωτηματολογίου παραμένουν ανώνυμα, αφού εξ αρχής δεν θα συλλεγούν προσωπικά δεδομένα που μπορούν να οδηγήσουν στην ταυτοποίηση των συμμετεχόντων. Τα δεδομένα που θα συλλεγούν θα υποστούν επεξεργασία μόνο στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας με σκοπό την παραγωγή στατιστικών στοιχείων. Σε καμία περίπτωση τα δεδομένα που παρέχετε μέσω του ερωτηματολογίου δεν θα κοινοποιηθούν σε τρίτους αποδέκτες για σκοπούς άμεσης προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει λάβει όλα τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να διασφαλίσει ότι τα στοιχεία που μας παρέχετε παραμένουν προστατευμένα και ασφαλή. Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι για οποιαδήποτε πληροφορία επιθυμείτε σχετικά με την προστασία των δεδομένων σας, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO) που έχει διορίσει η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στο email: dpo@pde.gov.gr

Ερωτήσεις

1. Πόσοι ωφελούμενοι Ρομά του Κέντρου Κοινότητας / Κέντρου Κοινότητας με παράρτημα Ρομά προσέρχονται με αιτήματα παροχής ή ωφελούνται των παρακάτω υπηρεσιών;

	κάτω από 10%	10 - 30%	30 - 50%	50 - 70%	70% και άνω
A. Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών					
Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης					
Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα					

Έρευνα σε στελέχη των Κέντρων Κοινότητας για τα προβλήματα των Ρομά

	κάτω από 10%	10 - 30%	30 - 50%	50 - 70%	70% και άνω
Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ)					
Άλλη υπηρεσία (αναφέρατε υπηρεσία και ποσοστό %)					
Β. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές					
Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες					
Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης					
Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της ΓΓΔΒΜΝΓ					
Άλλη υπηρεσία (αναφέρατε υπηρεσία και ποσοστό %)					
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης					
Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας					
Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη					
Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών					
Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους					
Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου					
Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ και παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες					
Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.					
Άλλη υπηρεσία (αναφέρατε υπηρεσία και ποσοστό %)					

2. Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε:

	ΠΟΛΥ	ΑΡΚΕΤΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ	ΔΞ/ΔΑ
Εύρεση ποιοτικής στέγης				
Εύρεση αμειβόμενης εργασίας				
Εκπαίδευση				
Σχολική διαρροή				
Παραβατικότητα				
Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας				
Ένταξη στον κοινωνικό ιστό				

(Όπου: **πολύ** σημαντικό πρόβλημα, **αρκετά** σημαντικό πρόβλημα, **καθόλου** σημαντικό πρόβλημα)

3. Για τα ανωτέρω κοινωνικά ζητήματα πιστεύετε ότι ευθύνονται εσωτερικοί ή εξωτερικοί παράγοντες των κοινοτήτων Ρομά;

Εσωτερικοί παράγοντες

Εξωτερικοί παράγοντες

Μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα;

—

—

(Η αιτιολόγηση καλό θα είναι να συνοδεύεται και από ένα αντίστοιχο παράδειγμα συμπεριφοράς που έχει παρατηρηθεί από τα στελέχη για να βοηθήσει στην πληρέστερη καταγραφή των αιτιών αυτών)

4. Θεωρείτε ότι οι κοινότητες του τύπου κατοικίας/γειτνιάζουσες με αυτές των Ρομά αποκλείουν τους Ρομά από καθημερινές δραστηριότητες;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ, για ποιους από τους παρακάτω λόγους;

Οικονομικοί (επειδή είναι άτομα χαμηλού εισοδήματος)

Κοινωνικοί (επειδή δεν αποδέχονται τις κοινότητές τους)

Λόγοι πραγματικής ή αντιλαμβανόμενης παραβατικότητας

Άλλοι(αναφέρατε)_____

(Είναι σημαντικό εδώ τα στελέχη να πουν την άποψή τους σχετικά με το κατά πόσο υπάρχει κοινωνική προκατάληψη στους λόγους που αποκλείονται οι Ρομά, αν π.χ. δεν είναι πράγματι τόσο παραβατικοί από τον μέσο κάτοικο της περιοχής αλλά η κοινωνία τους αντιλαμβάνεται ως τέτοιους)

5. Ιδέες και Προτάσεις για πιθανή επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι Ρομά στην περιοχή σας.

(Αναφέρατε 2-3 ιδέες / προτάσεις)

Οικονομικά προβλήματα:

Προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού:

Προβλήματα εκπαίδευσης:

Προβλήματα παραβατικότητας:

Προβλήματα αποδοχής από την ευρύτερη κοινωνία:

Άλλα προβλήματα:

----- Σας ευχαριστούμε θερμά για τη συμμετοχή σας -----

Ερωτήσεις Έρευνας

1. Τι ποσοστό των ωφελούμενων Ρομά του Κέντρου Κοινότητας, προσέρχονται με αιτήματα παροχής ή ωφελούνται των παρακάτω υπηρεσιών;

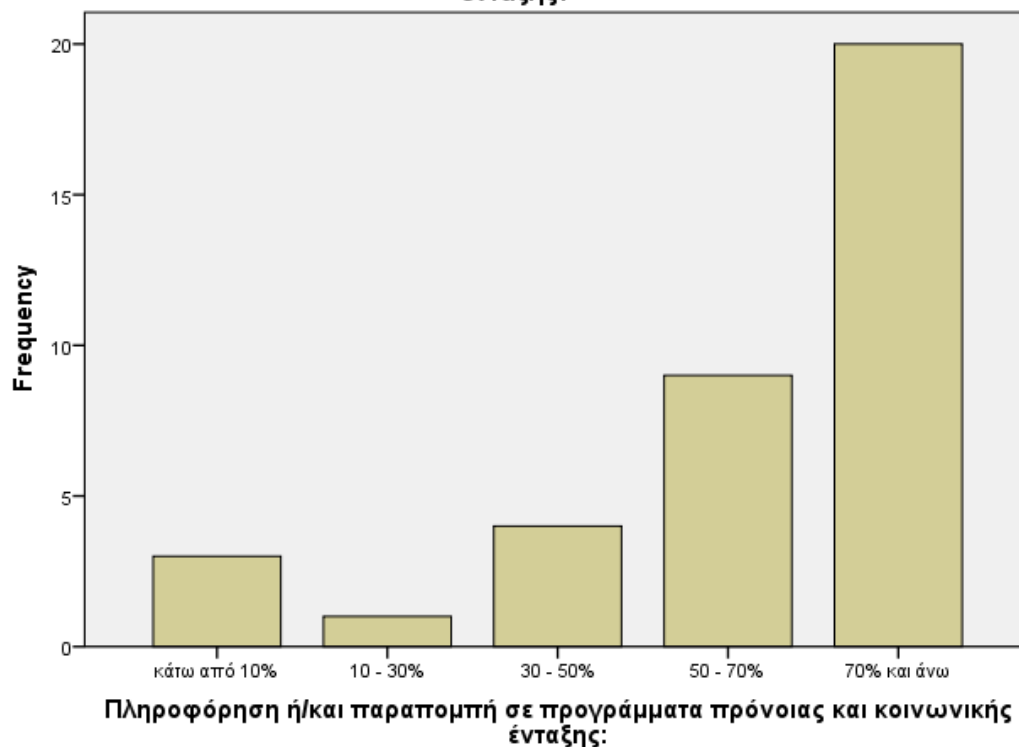
A. Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών. Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης

Στο πρώτο ερώτημα φαίνεται πως η πλειοψηφία των ωφελούμενων Ρομά, σε ποσοστό 70% και πάνω πράγματι προσέρχονται για πληροφόρηση σχετικά με προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης.

Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	3	8,1	8,1	8,1
10 - 30%	1	2,7	2,7	10,8
30 - 50%	4	10,8	10,8	21,6
50 - 70%	9	24,3	24,3	45,9
70% και άνω	20	54,1	54,1	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Πληροφόρηση ή/και παραπομπή σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης:

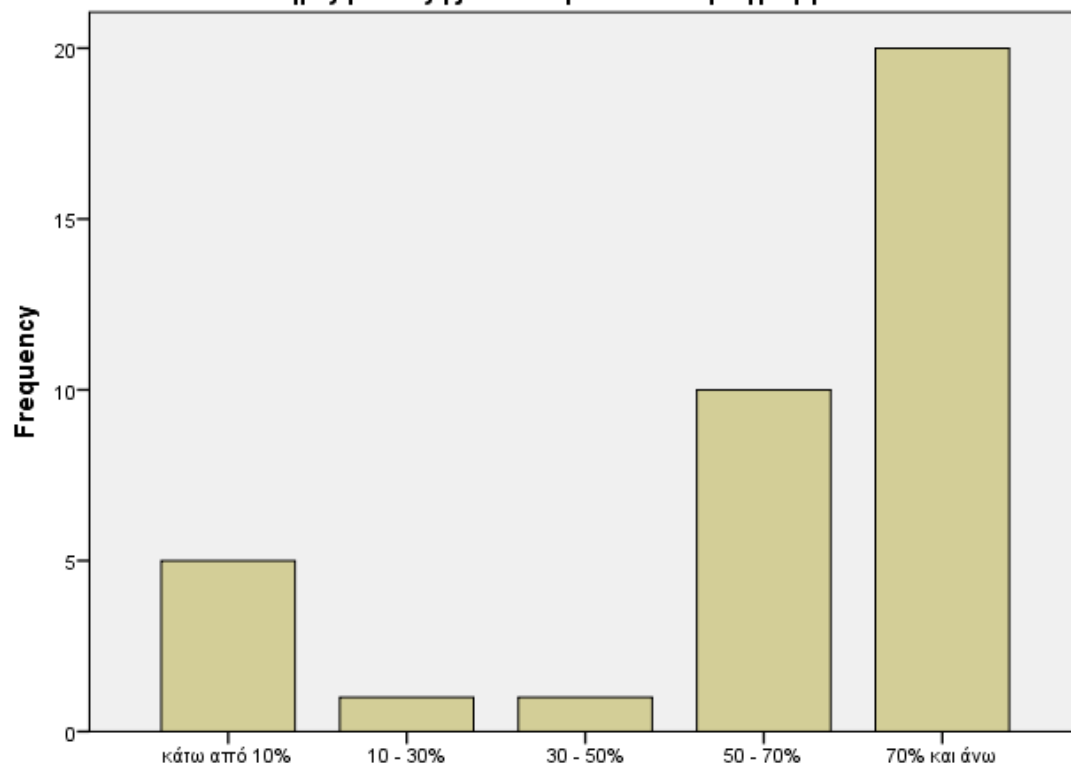
Α. Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών.Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα

Στο δεύτερο ερώτημα επίσης ποσοστό 54,1% των στελεχών των Κέντρων κοινότητας υποστηρίζουν πως περισσότερο από 70% των ωφελούμενων Ρομά υποστηρίζεται για να ενταχθεί σε προγράμματα πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης.

Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	5	13,5	13,5	13,5
10 - 30%	1	2,7	2,7	16,2
30 - 50%	1	2,7	2,7	18,9
50 - 70%	10	27,0	27,0	45,9
70% και άνω	20	54,1	54,1	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα:

Υποστήριξη ένταξης στα παραπάνω προγράμματα:

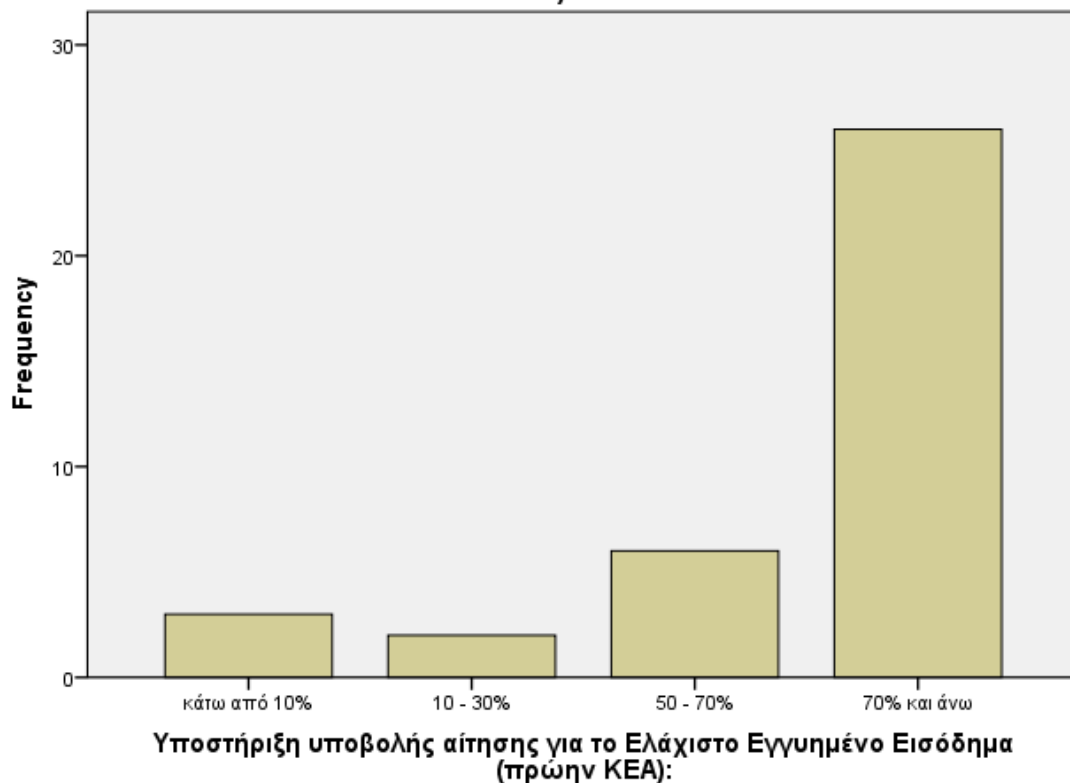
Α. Υποδοχή - Ενημέρωση - Υποστήριξη των πολιτών. Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ).

Στο τρίτο ερώτημα το ποσοστό των στελεχών των Κέντρων Κοινότητας που υποστηρίζει ότι πάνω από 70% των Ρομά προσέρχεται για πληροφόρηση είναι ακόμη μεγαλύτερο αγγίζοντας το 70,3%. Ειδικότερα το ερώτημα αυτό αφορά το ποσοστό των Ρομά που προσέρχονται για υποστήριξη υποβολής αίτησης για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα. Πιθανότατα το υψηλό αυτό ποσοστό έχει να κάνει με την άμεση χρηματική ανταπόδοση του προγράμματος.

Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ):

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	3	8,1	8,1	8,1
10 - 30%	2	5,4	5,4	13,5
50 - 70%	6	16,2	16,2	29,7
70% και άνω	26	70,3	70,3	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Υποστήριξη υποβολής αίτησης για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ):

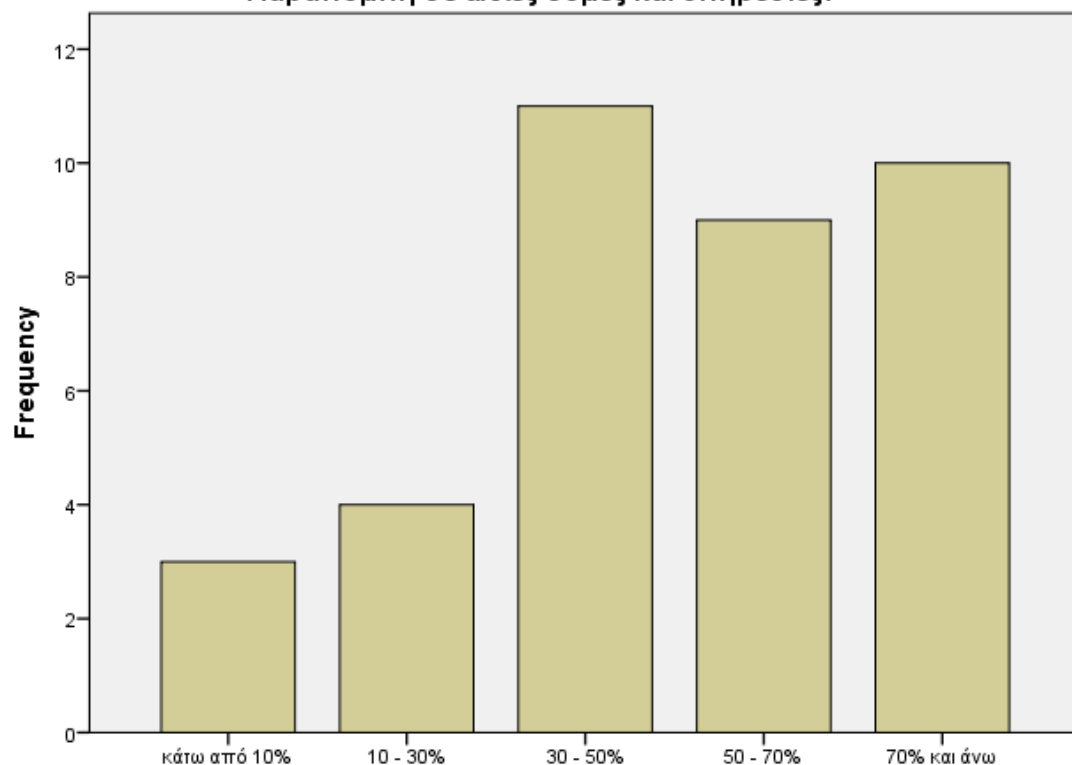
Β. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές. Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες

Σε σχέση με το ποσοστό των Ρομά που προσέρχονται στα κέντρα κοινότητας για να παραπεμφθούν σε άλλες δομές και υπηρεσίες, βλέπουμε μία ισοζυγισμένη κατανομή των απαντήσεων με τα μισά στελέχη περίπου των δομών (48,6%) να υποστηρίζουν πως ποσοστό 50% ή και λιγότερο από τους Ρομά προσέρχεται στα Κέντρα Κοινότητας για αυτό το λόγο.

Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	3	8,1	8,1	8,1
10 - 30%	4	10,8	10,8	18,9
30 - 50%	11	29,7	29,7	48,6
50 - 70%	9	24,3	24,3	73,0
70% και άνω	10	27,0	27,0	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες:

Παραπομπή σε άλλες δομές και υπηρεσίες:

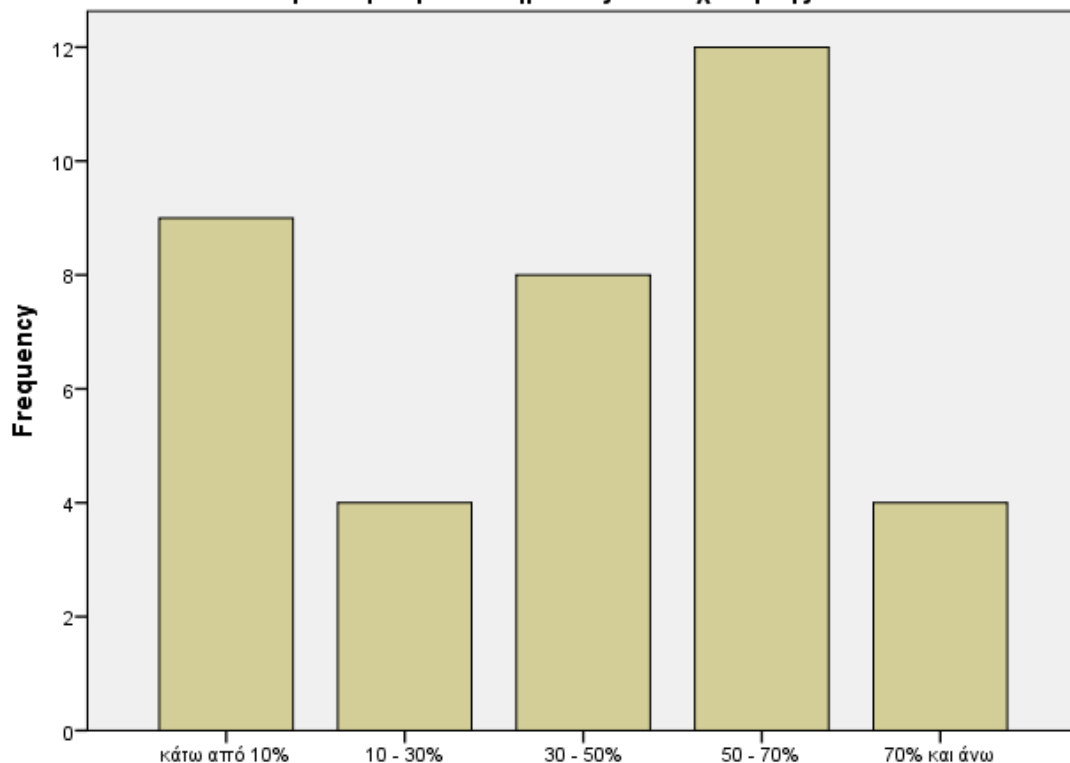
Β. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές. Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης

Σχετικά με την παραπομπή των ωφελούμενων Ρομά σε υπηρεσίες απασχόλησης, βλέπουμε ένα ποσοστό ίσο με το 56,8% των στελεχών των κέντρων κοινότητας να υποστηρίζει ότι προσέρχονται οι μισοί ή και λιγότεροι Ρομά. Αυτή είναι και η πρώτη ερώτηση που φαίνεται μία σημαντική αποχή των Ρομά από μία σημαντική παρεχόμενη υπηρεσία, όπως αυτή της απασχόλησης.

Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	9	24,3	24,3	24,3
10 - 30%	4	10,8	10,8	35,1
30 - 50%	8	21,6	21,6	56,8
50 - 70%	12	32,4	32,4	89,2
70% και άνω	4	10,8	10,8	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης:

Παραπομπή σε υπηρεσίες απασχόλησης:

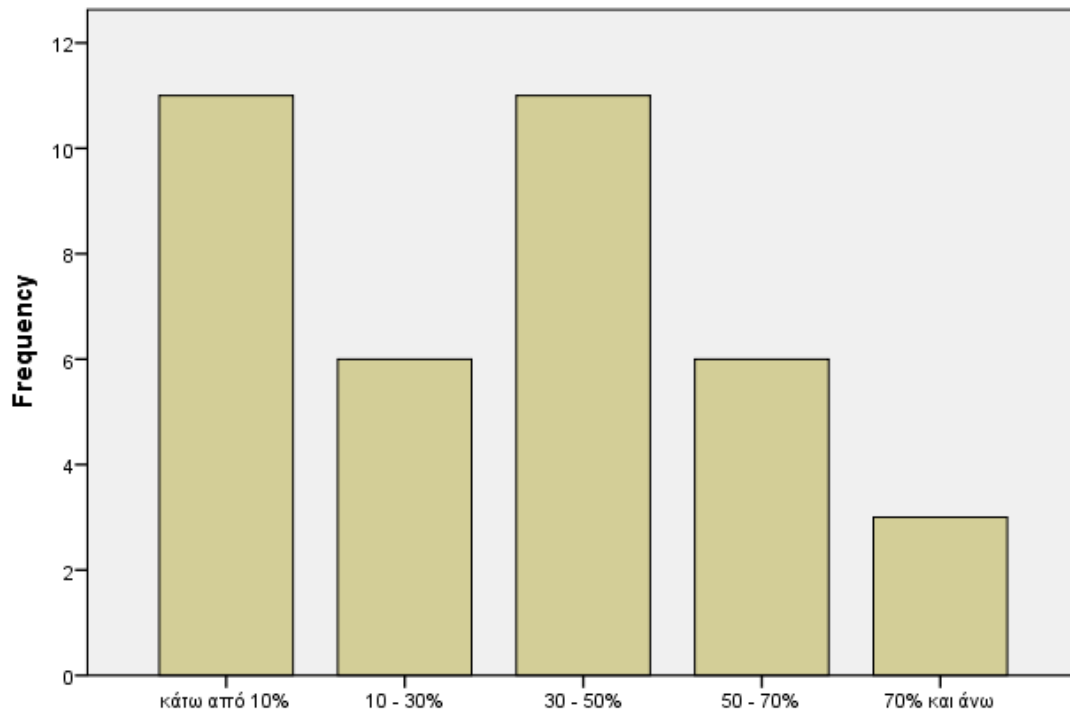
Β. Συνεργασία με Υπηρεσίες και Δομές. Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς

Τα ποσοστά των Ρομά που προσέρχονται σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς είναι ακόμη χαμηλότερα. Σχεδόν τα μισά στελέχη των Κέντρων Κοινότητας που απασχολούνται με τα προβλήματα των Ρομά (ποσοστό ίσο με 45,9%) υποστηρίζουν πως το ποσοστό των Ρομά που ενδιαφέρεται για τα προγράμματα αυτά είναι μικρότερο του 30%.

Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της ΓΓΔΒΜΝΓ:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	11	29,7	29,7	29,7
10 - 30%	6	16,2	16,2	45,9
30 - 50%	11	29,7	29,7	75,7
50 - 70%	6	16,2	16,2	91,9
70% και άνω	3	8,1	8,1	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της ΓΓΔΒΜΝΓ:

Παραπομπή σε φορείς αρμόδιους για την εφαρμογή προγραμμάτων της ΓΓΔΒΜΝΓ:

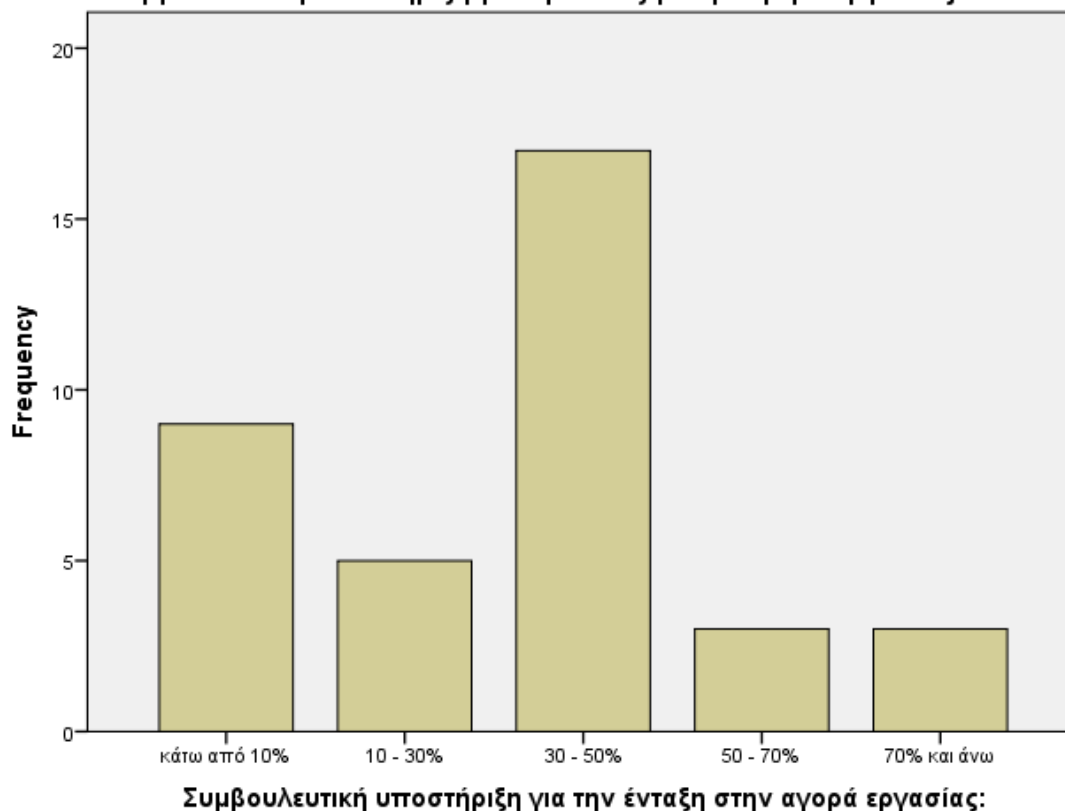
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας.

Αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης, και πιο συγκεκριμένα με τη συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας, η συντριπτική πλειοψηφία των στελεχών των δομών υποστηρίζει ότι λιγότερο από το 50% των Ρομά προσέρχεται για τέτοιου είδους υποστήριξη. Δεδομένης της ανεργίας των Ρομά είναι ένα ενδιαφέρον εύρημα που θα εξηγηθεί καλύτερα στο κομμάτι των ανοιχτών ερωτήσεων παρακάτω.

Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	9	24,3	24,3	24,3
10 - 30%	5	13,5	13,5	37,8
30 - 50%	17	45,9	45,9	83,8
50 - 70%	3	8,1	8,1	91,9
70% και άνω	3	8,1	8,1	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Συμβουλευτική υποστήριξη για την ένταξη στην αγορά εργασίας:

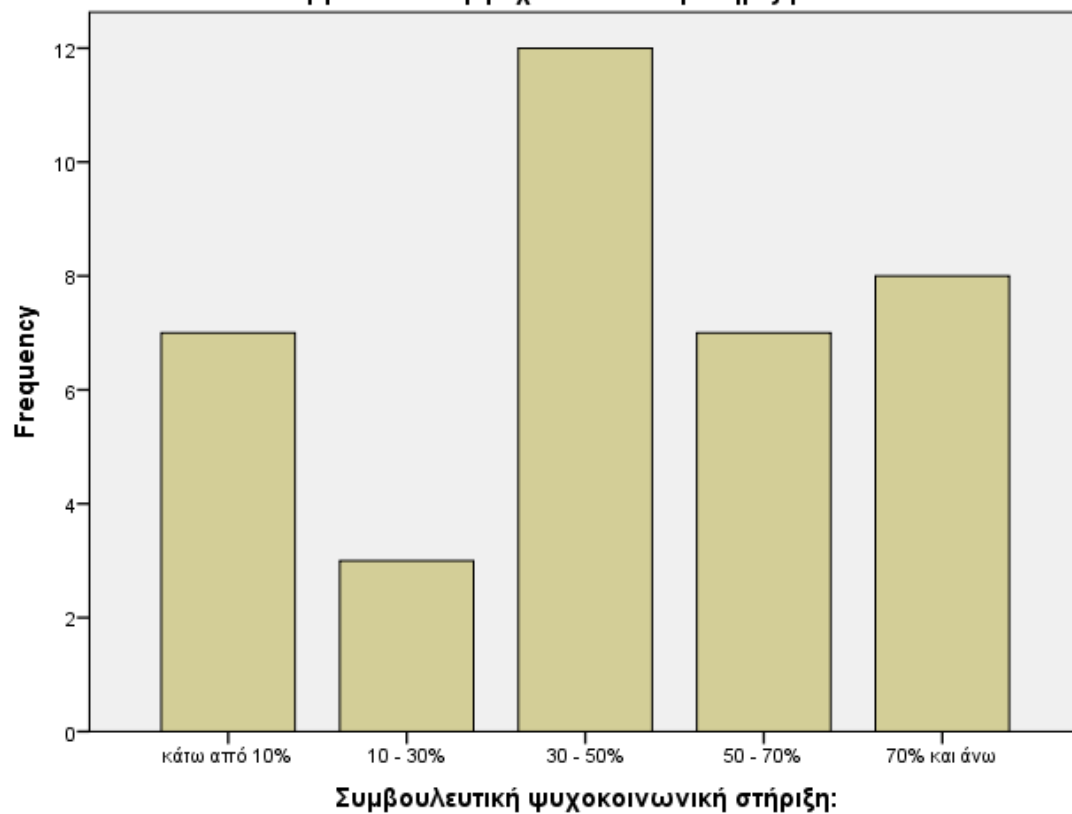
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη

Επιπλέον, και η συμβουλευτική για την ψυχοκοινωνική στήριξη φαίνεται να μην έχει την αναμενόμενη απήχηση στους Ρομά με την πλειοψηφία των στελεχών των κέντρων κοινότητας να υποστηρίζει πως λιγότεροι από τους μισούς Ρομά προσέρχονται στα κέντρα κοινότητας για υπηρεσίες που έχουν ως στόχο την κοινωνική τους ένταξη.

Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	7	18,9	18,9	18,9
10 - 30%	3	8,1	8,1	27,0
30 - 50%	12	32,4	32,4	59,5
50 - 70%	7	18,9	18,9	78,4
70% και άνω	8	21,6	21,6	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Συμβουλευτική ψυχοκοινωνική στήριξη:

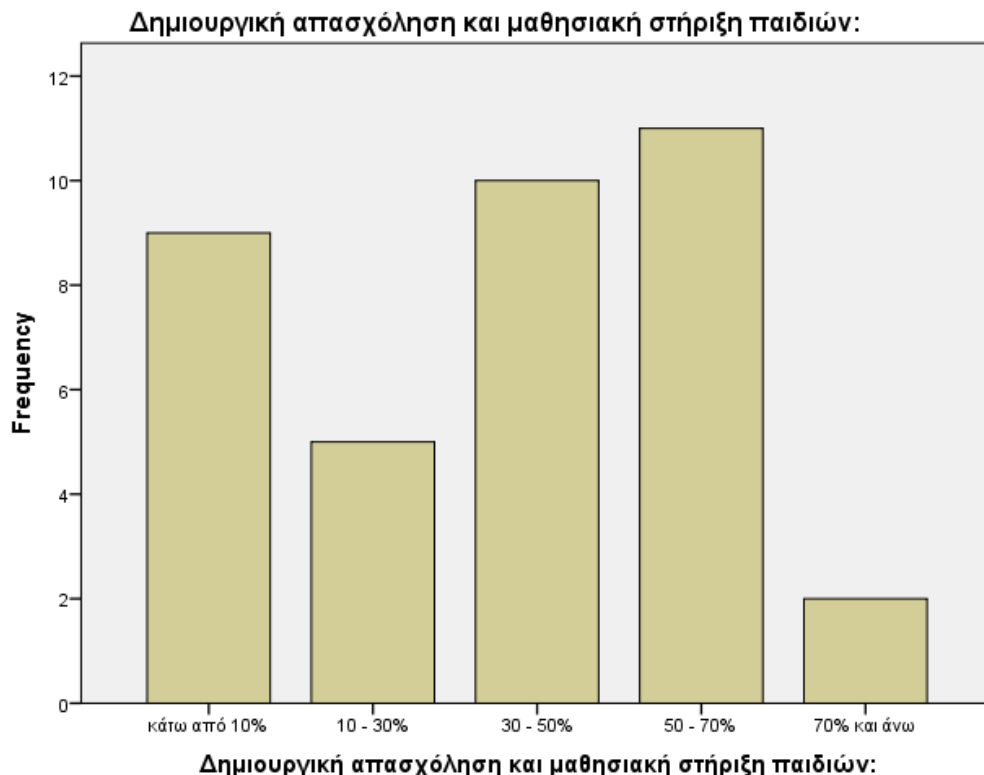

Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών

Σχετικά με την δημιουργική απασχόληση και την μαθησιακή στήριξη των παιδιών, ποσοστό 64,9% των στελεχών των κέντρων κοινότητας υποστηρίζει πως λιγότεροι από τους μισούς Ρομά απολαμβάνουν τις αυτές τις υπηρεσίες. Δεδομένης της κρίσιμότητας της μαθησιακής στήριξης ως μέσου βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων, των επιδόσεων και κατ' επέκταση της κοινωνικής κινητικότητας των νέων Ρομά, αυτό είναι ένα ενδιαφέρον εύρημα που εξηγείται καλύτερα λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις των ανοιχτών ερωτήσεων προς τα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας.

Δημιουργική απασχόληση και μαθησιακή στήριξη παιδιών:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	9	24,3	24,3	24,3
10 - 30%	5	13,5	13,5	37,8
30 - 50%	10	27,0	27,0	64,9
50 - 70%	11	29,7	29,7	94,6
70% και άνω	2	5,4	5,4	100,0
Total	37	100,0	100,0	

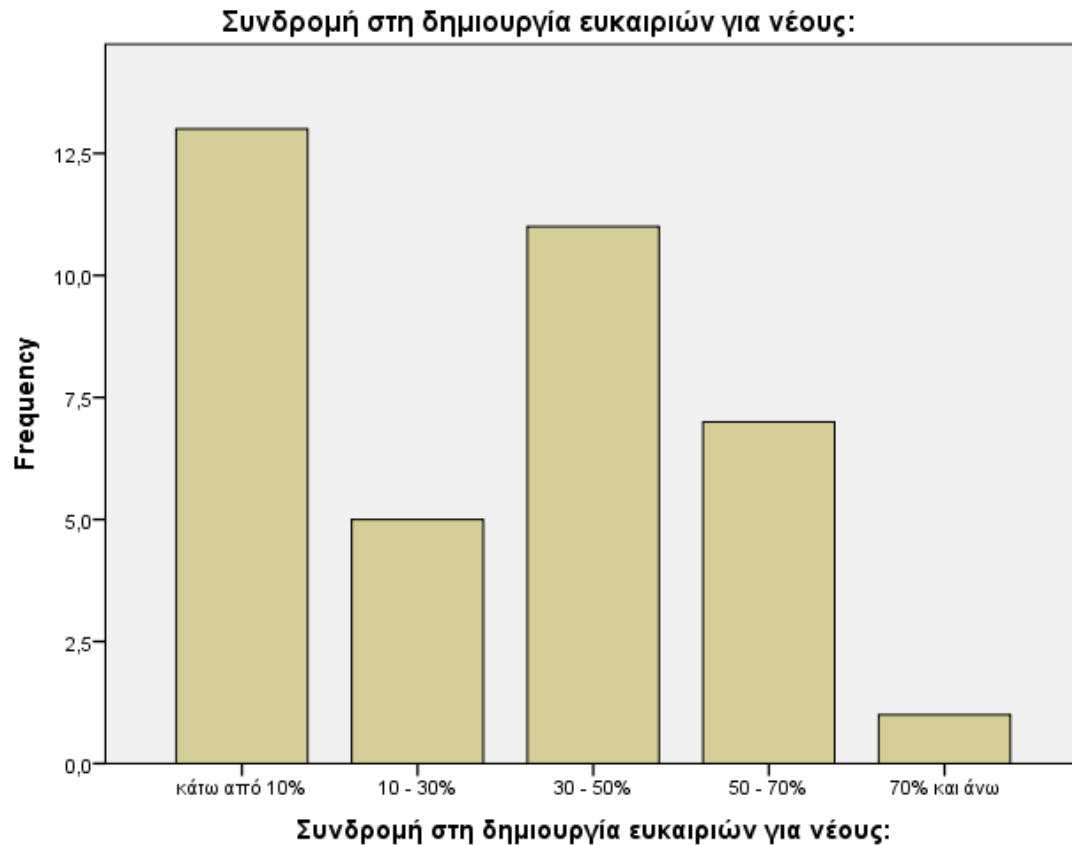

Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους

Το χειρότερο ποσοστό της έρευνας αναφορικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου, καταγράφεται στις υπηρεσίες συνδρομής για τη δημιουργία ευκαιριών για νέους. Σχεδόν τα μισά στελέχη των Κέντρων Κοινότητας, υποστηρίζουν ότι ποσοστό μικρότερο από το 30% των Ρομά προσέρχεται για τις υπηρεσίες αυτές.

Συνδρομή στη δημιουργία ευκαιριών για νέους:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	13	35,1	35,1	35,1
10 - 30%	5	13,5	13,5	48,6
30 - 50%	11	29,7	29,7	78,4
50 - 70%	7	18,9	18,9	97,3
70% και άνω	1	2,7	2,7	100,0
Total	37	100,0	100,0	

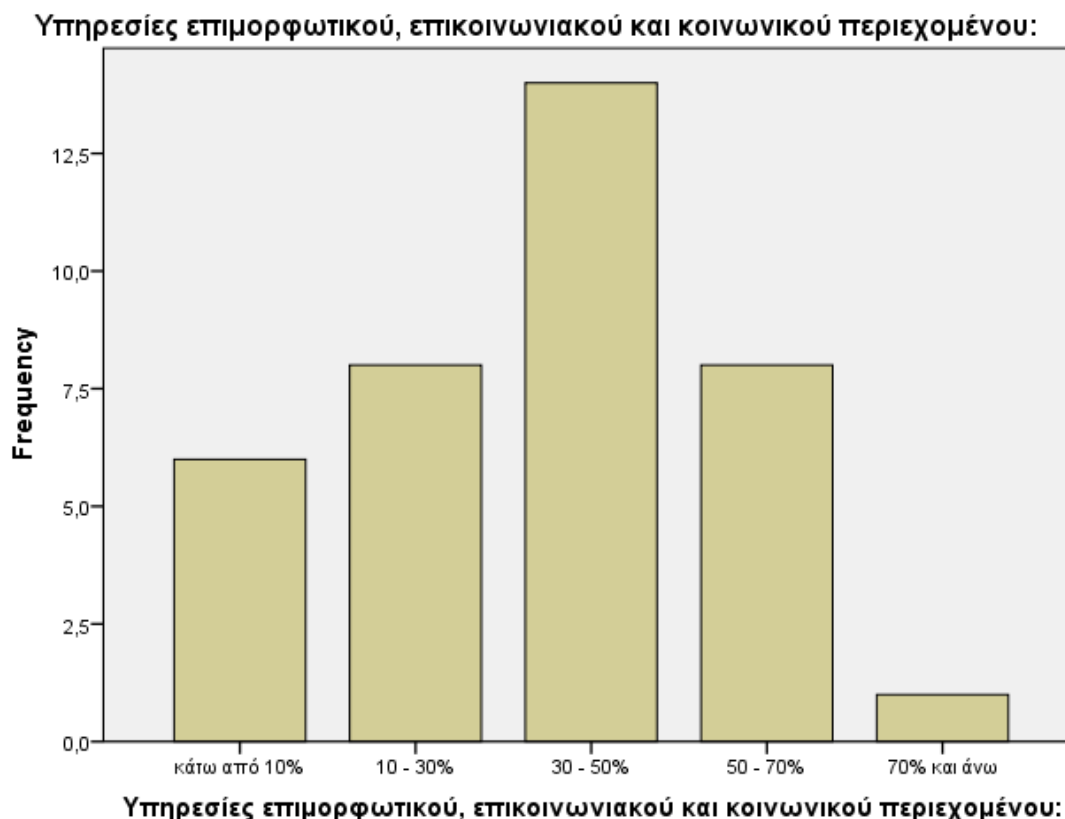

Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου

Ελαφρά βελτιωμένο ποσοστό εμφανίζεται στην προσέλευση των Ρομά στα κέντρα κοινότητας όταν στοχεύουν σε υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου. Σε κάθε περίπτωση η άποψη των στελεχών των κέντρων κοινότητας είναι πως για τις ανωτέρω υπηρεσίες, λιγότεροι από τους μισούς Ρομά προσέρχονται στα κέντρα κοινότητας.

Υπηρεσίες επιμορφωτικού, επικοινωνιακού και κοινωνικού περιεχομένου:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	6	16,2	16,2	16,2
10 - 30%	8	21,6	21,6	37,8
30 - 50%	14	37,8	37,8	75,7
50 - 70%	8	21,6	21,6	97,3
70% και άνω	1	2,7	2,7	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ και παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες

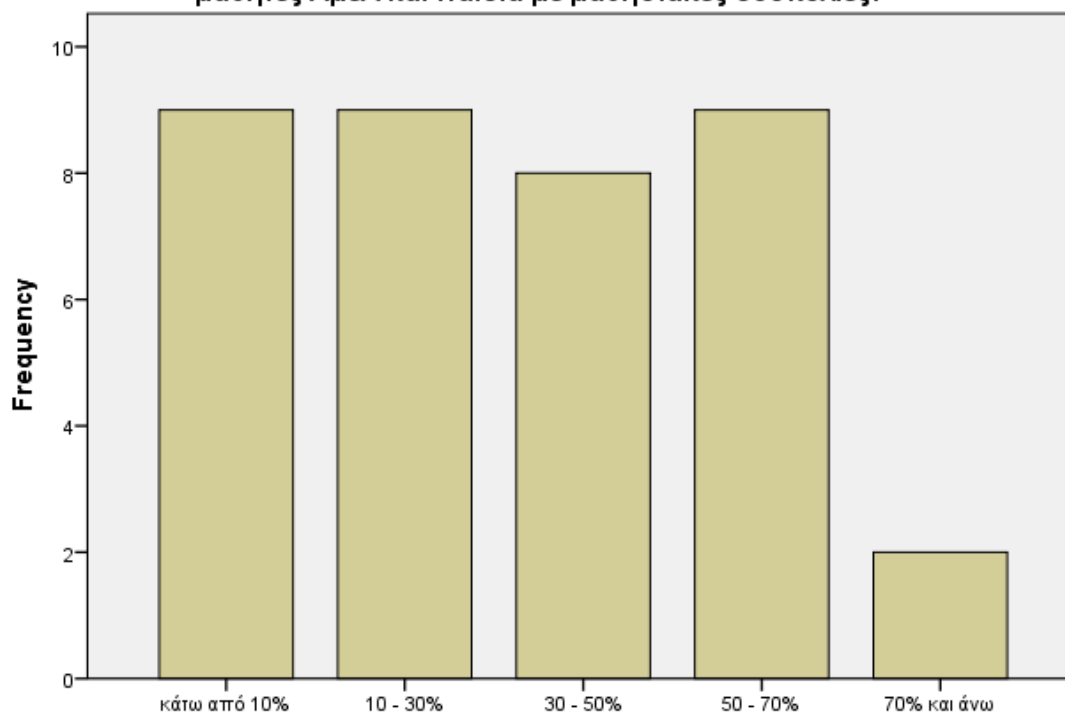
Αντίστοιχο ποσοστό εμφανίζεται και στο ποσοστό των ωφελούμενων Ρομά που απολαμβάνουν υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης παιδιών ΑμεΑ ή παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Και εδώ βλέπουμε σχεδόν τα μισά στελέχη να υποστηρίζουν ότι λιγότεροι από το 30% των Ρομά ενδιαφέρονται να τους παρασχεθούν αυτές οι υπηρεσίες.

Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ και παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	9	24,3	24,3	24,3
10 - 30%	9	24,3	24,3	48,6
30 - 50%	8	21,6	21,6	70,3
50 - 70%	9	24,3	24,3	94,6

70% και άνω	2	5,4	5,4	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ και παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες:

Κοινωνικοποίηση και κοινωνική ένταξη, ειδικότερα (αλλά όχι αποκλειστικά) για μαθητές ΑμεΑ και παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες:

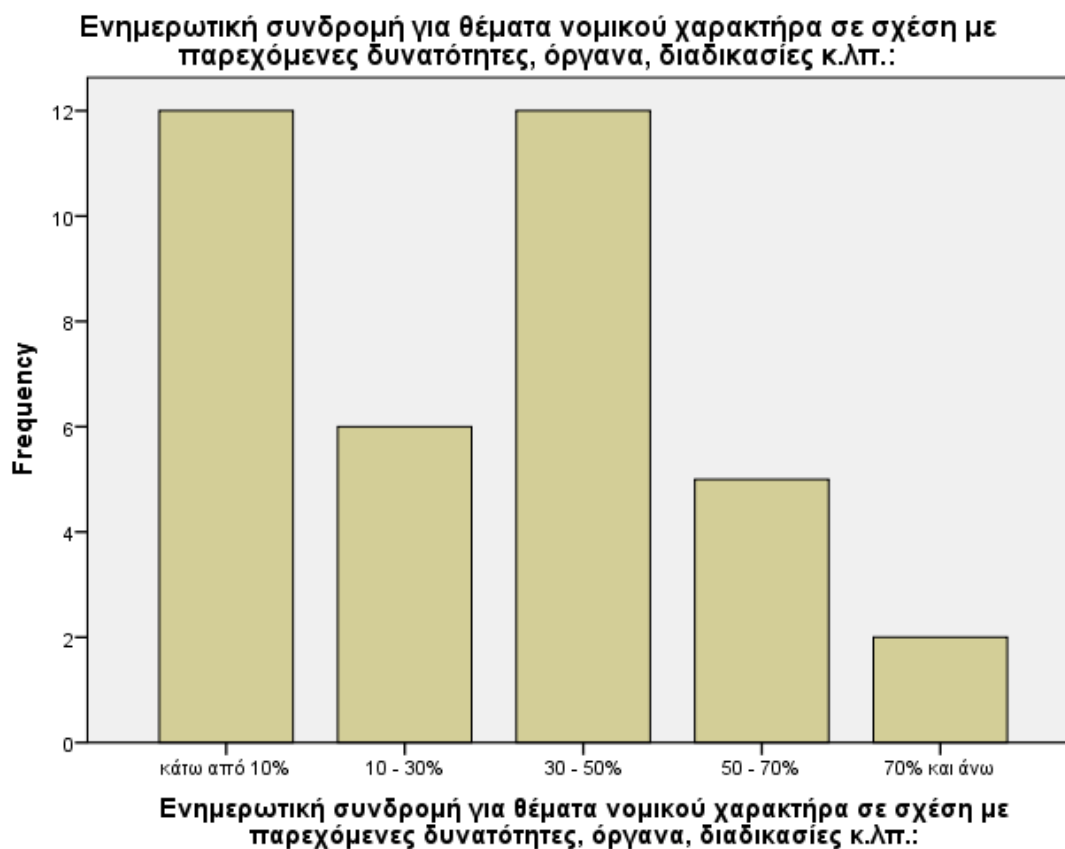
Γ. Παροχή υπηρεσιών για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και τη διασφάλιση της κοινωνικής ένταξης. Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.

Αντίστοιχα χαμηλό είναι το ποσοστό των Ρομά που ενδιαφέρονται για ενημερωτική συνδρομή θεμάτων νομικού χαρακτήρα. Σχεδόν τα μισά στελέχη αναφέρουν πως περίπου ένας στους τρεις Ρομά ενδιαφέρεται για αυτές τις υπηρεσίες.

Ενημερωτική συνδρομή για θέματα νομικού χαρακτήρα σε σχέση με παρεχόμενες δυνατότητες, όργανα, διαδικασίες κ.λπ.:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid κάτω από 10%	12	32,4	32,4	32,4
10 - 30%	6	16,2	16,2	48,6
30 - 50%	12	32,4	32,4	81,1
50 - 70%	5	13,5	13,5	94,6

70% και άνω	2	5,4	5,4	100,0
Total	37	100,0	100,0	

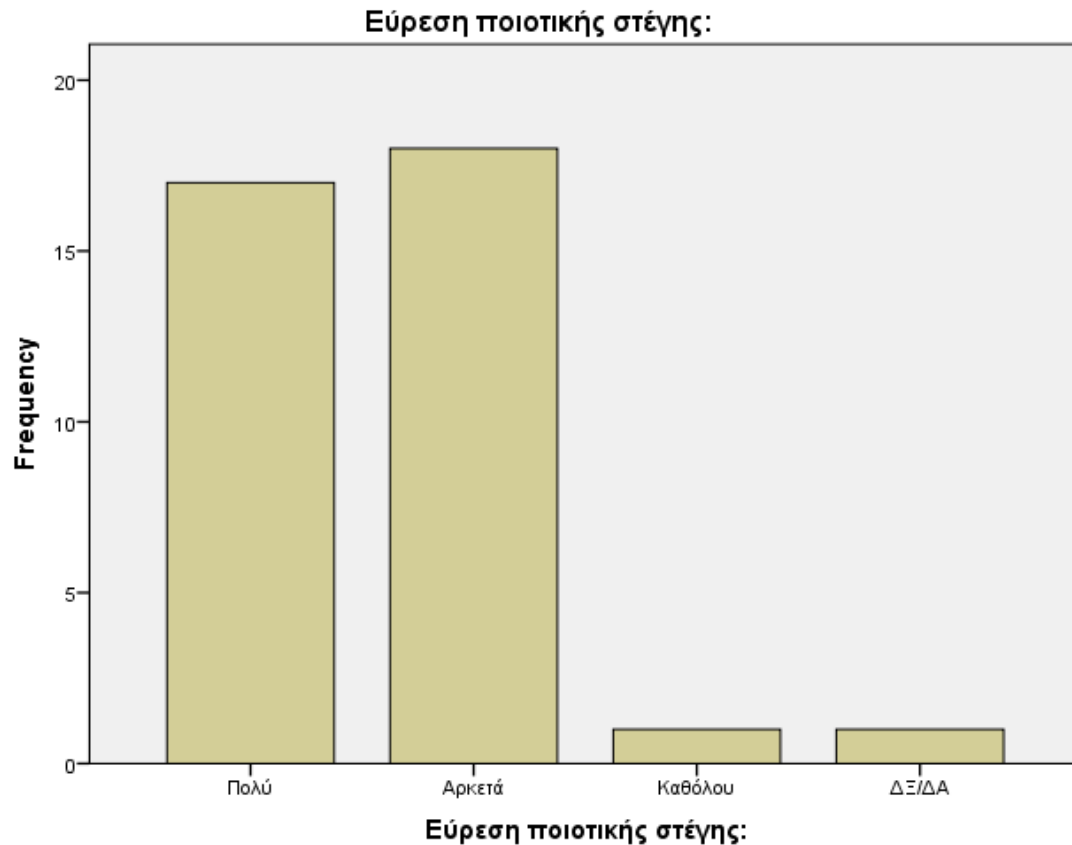

2. Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Εύρεση ποιοτικής στέγης

Περνώντας στα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν Ρομά της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, φαίνεται πως το ζήτημα της εύρεσης ποιοτικής στέγης είναι πάρα πολύ έντονο με ποσοστό ίσο με το 94,6% των στελεχών των Κέντρων Κοινότητας να το θεωρεί σημαντικό.

Εύρεση ποιοτικής στέγης:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πολύ	17	45,9	45,9	45,9
Αρκετά	18	48,6	48,6	94,6
Καθόλου	1	2,7	2,7	97,3
ΔΞ/ΔΑ	1	2,7	2,7	100,0
Total	37	100,0	100,0	

Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Εύρεση αμειβόμενης εργασίας

Εξίσου σημαντικό φαίνεται να είναι και το ζήτημα της εύρεσης αμειβόμενης εργασίας σε πάρα πολύ υψηλά ποσοστά που αγγίζουν το 90%. Αυτές οι απαντήσεις των στελεχών των κέντρων κοινότητας δημιουργούν εύλογα ερωτήματα σχετικά με την αποχή των Ρομά τόσο από προγράμματα που βοηθούν στην ενίσχυση της απασχόλησης, όσο και από επιμορφωτικά προγράμματα.

Εύρεση αμειβόμενης εργασίας:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	18	48,6	48,6	48,6
	Αρκετά	15	40,5	40,5	89,2
	Καθόλου	2	5,4	5,4	94,6
	ΔΞ/ΔΑ	2	5,4	5,4	100,0
	Total	37	100,0	100,0	

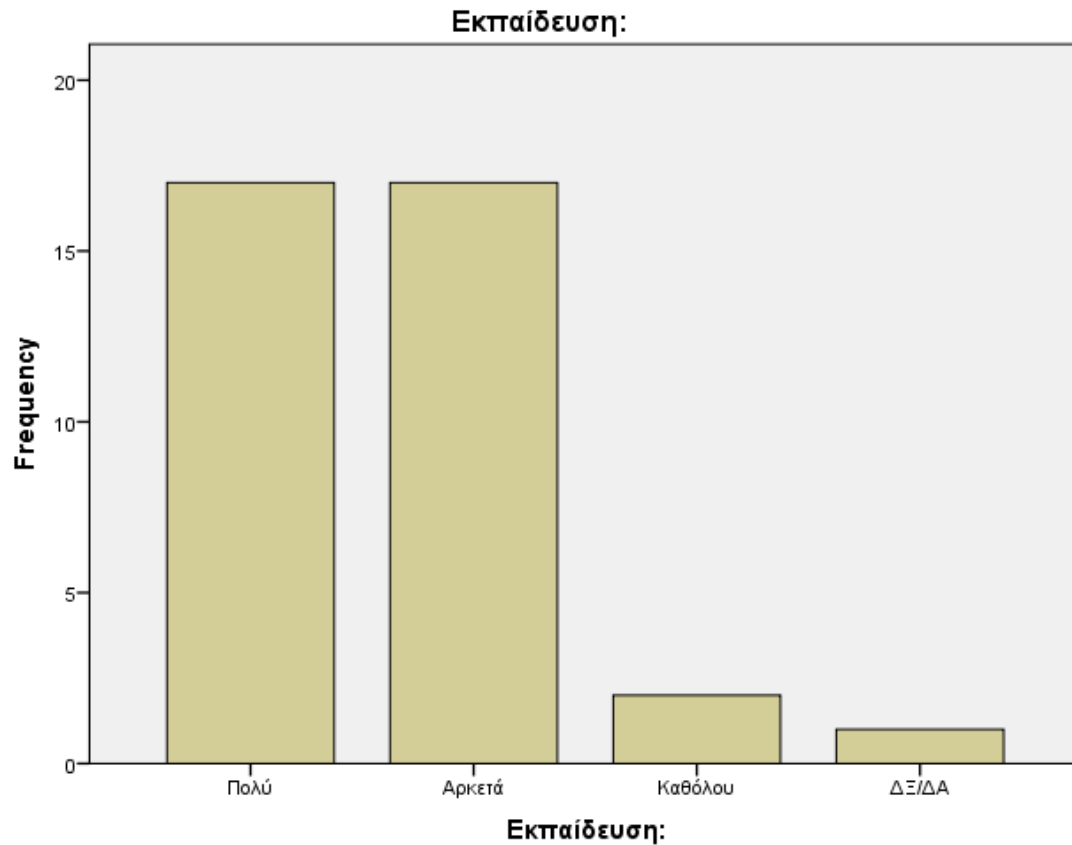

Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Εκπαίδευση

Δεδομένης της ανοιχτής πρόσβασης στην υποχρεωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα, είναι πολύ ενδιαφέρον το γεγονός ότι τα στελέχη των Κέντρων Κοινότητας σε ποσοστό ίσο με 91,9% θεωρούν ότι υπάρχει κοινωνικό ζήτημα αναφορικά με την εκπαίδευση των Ρομά.

Εκπαίδευση:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πολύ	17	45,9	45,9	45,9
Αρκετά	17	45,9	45,9	91,9
Καθόλου	2	5,4	5,4	97,3
ΔΞ/ΔΑ	1	2,7	2,7	100,0
Total	37	100,0	100,0	

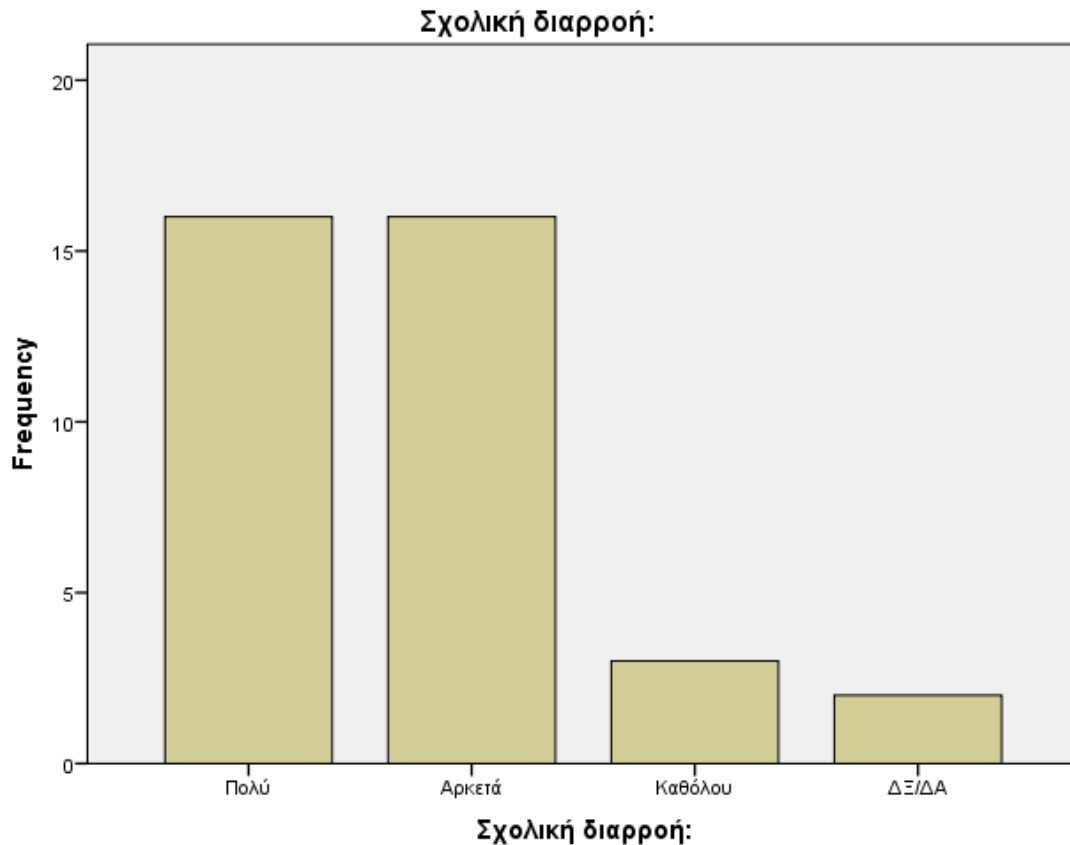

Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Σχολική διαρροή

Άμεσα δε συσχετισμένο με το κοινωνικό ζήτημα της εκπαίδευσης, είναι το κοινωνικό ζήτημα της σχολικής διαρροής. Το ζήτημα της σχολικής διαρροής των Ρομά είναι ένα έντονο πρόβλημα και εντοπίζεται ως τέτοιο από το 86,5% των στελεχών των Κέντρων Κοινότητας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Σχολική διαρροή:

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πολύ	16	43,2	43,2	43,2
Αρκετά	16	43,2	43,2	86,5
Καθόλου	3	8,1	8,1	94,6
ΔΞ/ΔΑ	2	5,4	5,4	100,0
Total	37	100,0	100,0	

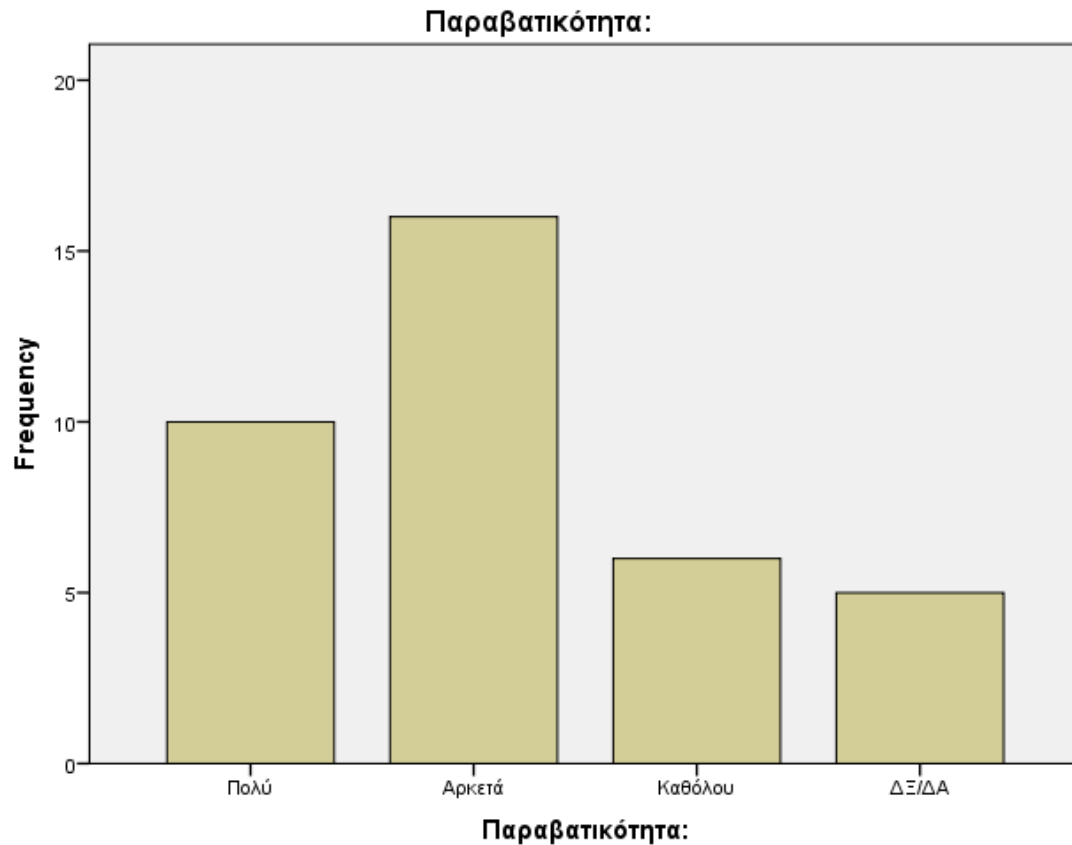

Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Παραβατικότητα

Η παραβατικότητα των Ρομά εντοπίζεται ως ένα κοινωνικό ζήτημα, έντονο μεν, αλλά λιγότερο έντονο δε, σε σχέση με τα ζητήματα εκπαίδευσης και σχολικής διαρροής. Η παραβατικότητα εντοπίζεται ως κοινωνικό ζήτημα για τους Ρομά από το 70,3% των στελεχών των κέντρων κοινότητας.

Παραβατικότητα:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	10	27,0	27,0	27,0
	Αρκετά	16	43,2	43,2	70,3
	Καθόλου	6	16,2	16,2	86,5
	ΔΞ/ΔΑ	5	13,5	13,5	100,0
	Total	37	100,0	100,0	

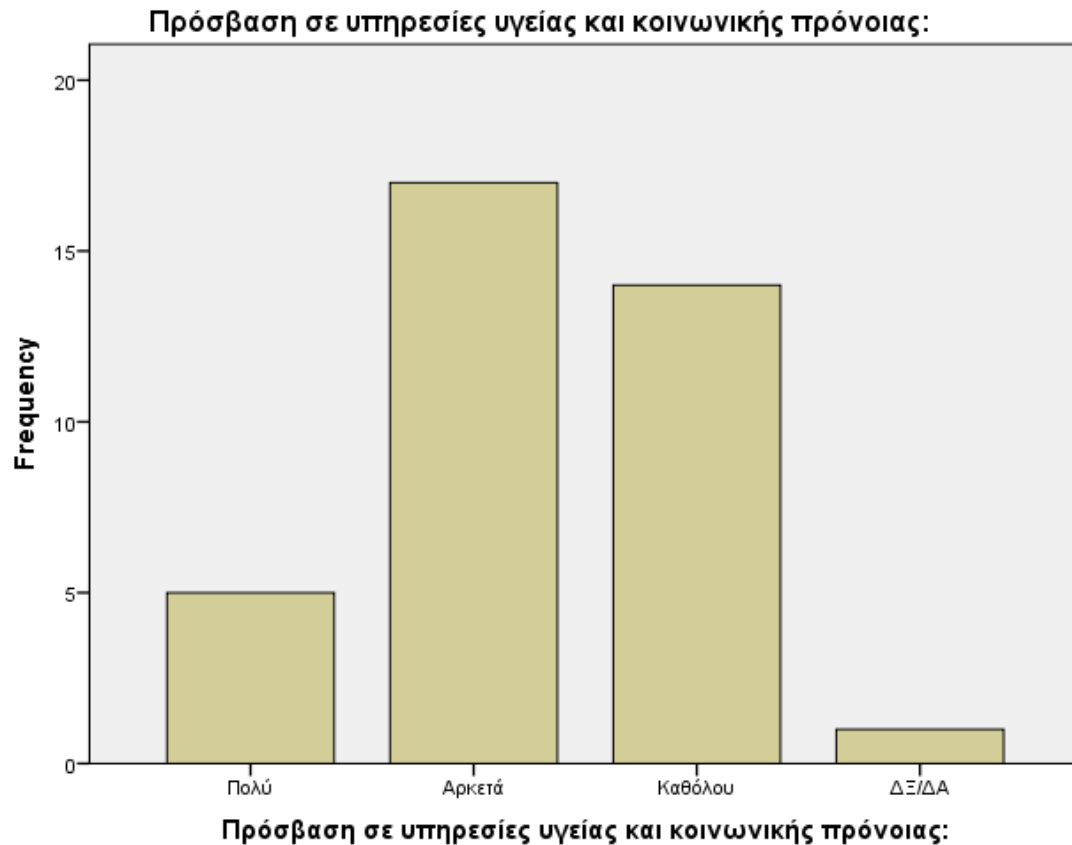

Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας

Αισθητά μικρότερο είναι το μέγεθος του κοινωνικού ζητήματος της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας. Αξίζει εδώ να σημειωθεί πως μόλις το 13,5% των στελεχών θεωρεί έντονο αυτό το κοινωνικό ζήτημα.

Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	5	13,5	13,5	13,5
	Αρκετά	17	45,9	45,9	59,5
	Καθόλου	14	37,8	37,8	97,3
	ΔΞ/ΔΑ	1	2,7	2,7	100,0
	Total	37	100,0	100,0	

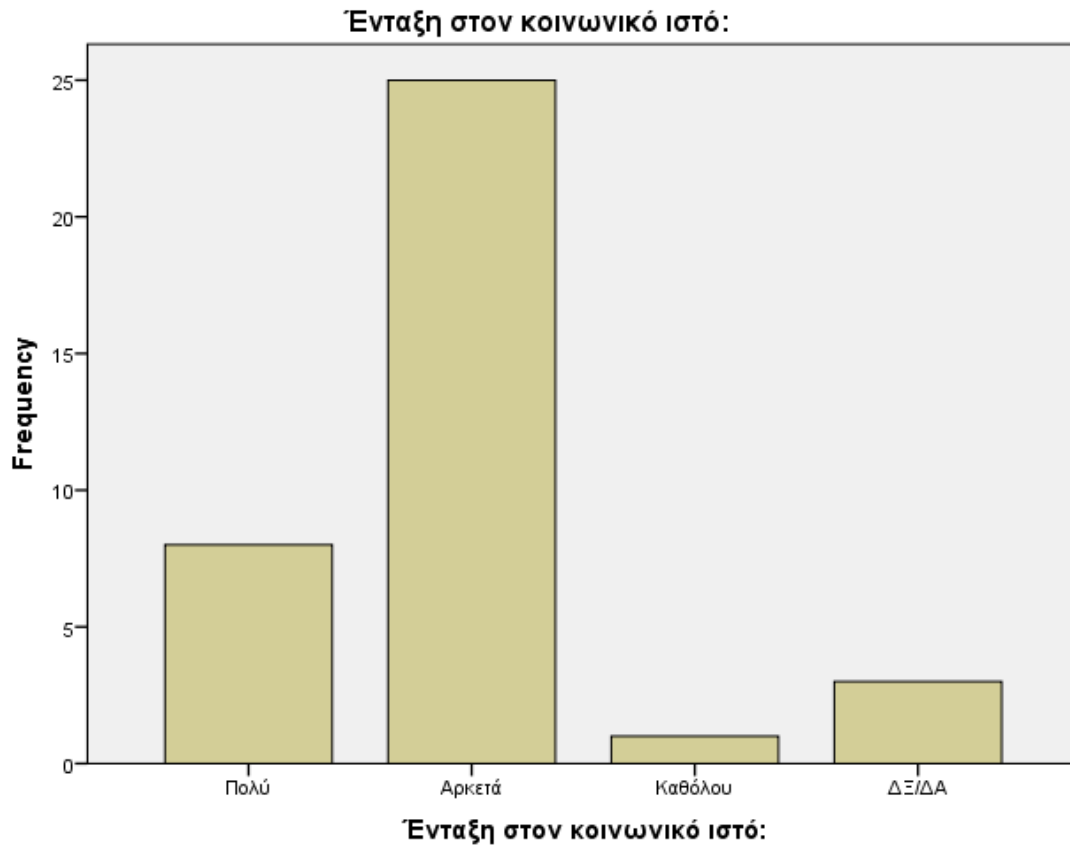

Αξιολογήστε τα κοινωνικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι Ρομά της περιοχής σας σε: Ένταξη στον κοινωνικό ιστό

Εξάλλου πολύ έντονο θεωρείται το πρόβλημα της ένταξης των Ρομά στον κοινωνικό ιστό της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με ποσοστό ίσο με το 89,2% των στελεχών των κέντρων κοινότητας να επισημαίνει αυτό το κοινωνικό ζήτημα.

Ένταξη στον κοινωνικό ιστό:

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πολύ	8	21,6	21,6	21,6
	Αρκετά	25	67,6	67,6	89,2
	Καθόλου	1	2,7	2,7	91,9
	ΔΞ/ΔΑ	3	8,1	8,1	100,0
	Total	37	100,0	100,0	

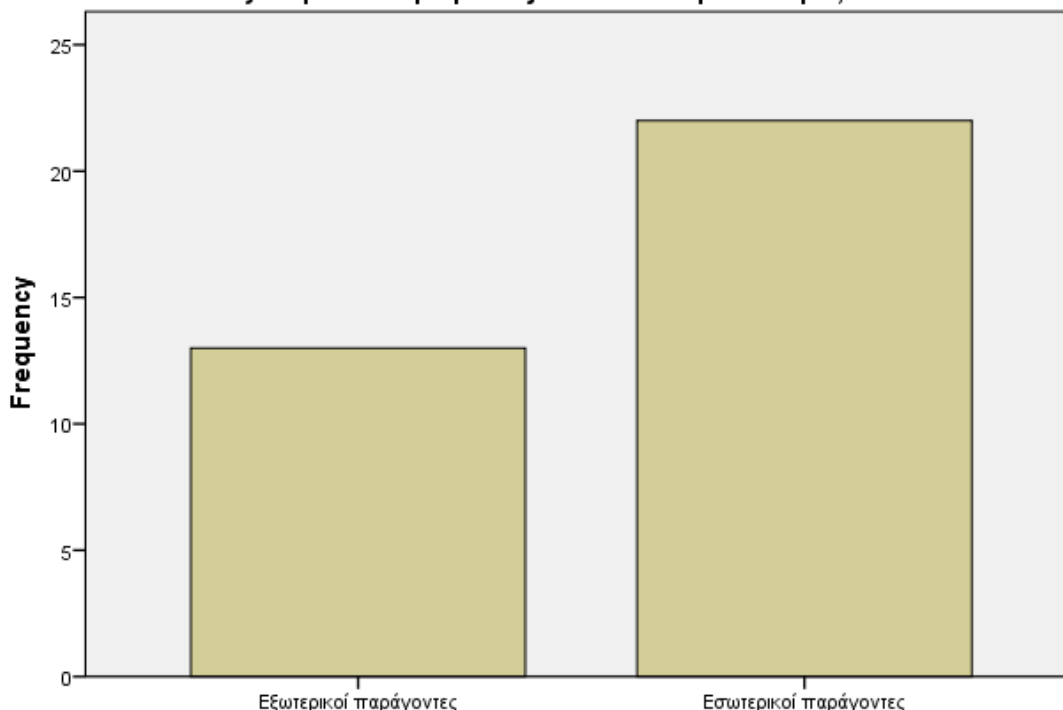
3. Για τα ανωτέρω κοινωνικά ζητήματα πιστεύετε ότι ευθύνονται εσωτερικοί ή εξωτερικοί παράγοντες των κοινοτήτων Ρομά;

Το γεγονός ότι τα κοινωνικά ζητήματα της έρευνας αποδίδονται κυρίως σε εσωτερικούς παράγοντες των Ρομά σε ποσοστό ίσο με 59,5%, αποτελεί ένα ενδιαφέρον εύρημα που καταδεικνύει ενδεχομένως την εσωστρέφεια των κοινοτήτων των Ρομά, ή την αδυναμία κατανόησης του τρόπου λειτουργίας των κοινοτήτων αυτών και των αξιών τους.

3. Για τα ανωτέρω κοινωνικά ζητήματα πιστεύετε ότι ευθύνονται εσωτερικοί ή εξωτερικοί παράγοντες των κοινοτήτων Ρομά;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Εξωτερικοί παράγοντες	13	35,1	37,1	37,1
	Εσωτερικοί παράγοντες	22	59,5	62,9	100,0
	Total	35	94,6	100,0	
Missing	System	2	5,4		
Total		37	100,0		

3. Για τα ανωτέρω κοινωνικά ζητήματα πιστεύετε ότι ευθύνονται εσωτερικοί ή εξωτερικοί παράγοντες των κοινοτήτων Ρομά;

3. Για τα ανωτέρω κοινωνικά ζητήματα πιστεύετε ότι ευθύνονται εσωτερικοί ή εξωτερικοί παράγοντες των κοινοτήτων Ρομά;

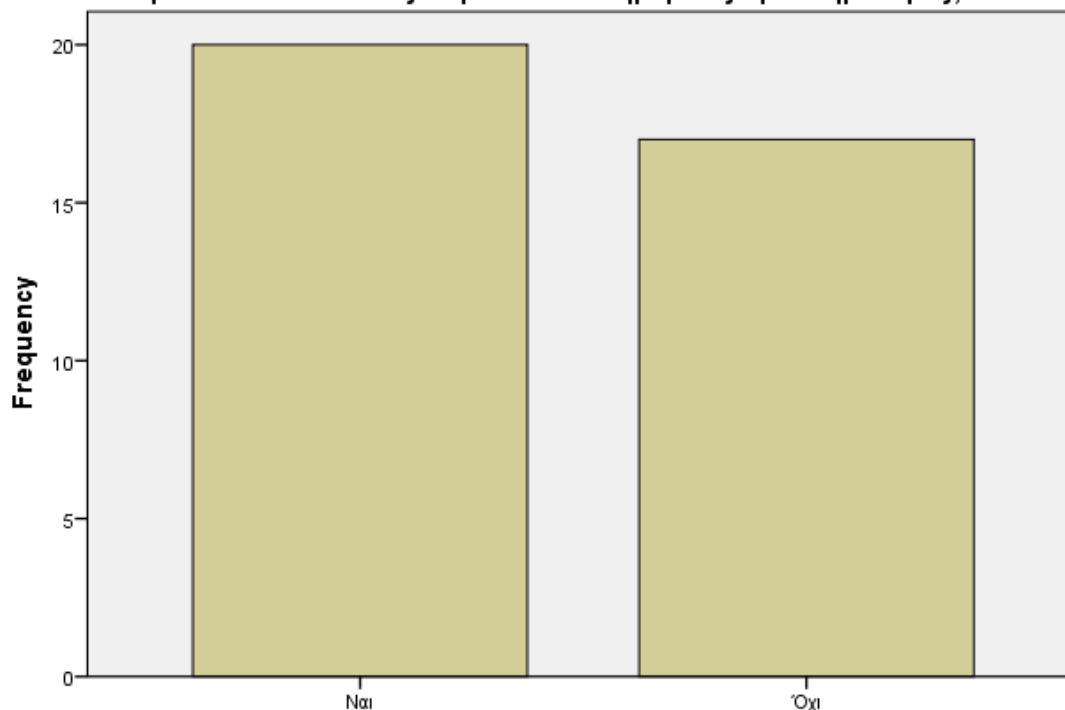
4. Θεωρείτε ότι οι κοινότητες του τόπου κατοικίας/γειτνιάζουσες με αυτές των Ρομά αποκλείουν τους Ρομά από καθημερινές δραστηριότητες;

Τα στελέχη των κέντρων κοινότητας δεν αναφέρουν ξεκάθαρο κοινωνικό αποκλεισμό των Ρομά από τις γειτνιάζουσες κοινότητες, με ποσοστό 54,1% να το εντοπίζει ως θέμα και 45,9% να μη το εντοπίζει ως θέμα. Δεδομένης της εσωστρέφειας των Ρομά όπως αυτή έχει αποτυπωθεί μέχρι στιγμής, και της σχετικής έλλειψης αποκλεισμού από καθημερινές δραστηριότητες των κοντινών κοινοτήτων, γίνεται φανερό ότι υπάρχουν κάποια δομικά στοιχεία κουλτούρας των Ρομά που κάνουν δύσκολη την ενσωμάτωσή τους από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

4. Θεωρείτε ότι οι κοινότητες του τόπου κατοικίας / γειτνιάζουσες με αυτές των Ρομά αποκλείουν τους Ρομά από καθημερινές δραστηριότητες;

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ναι	20	54,1	54,1	54,1
Όχι	17	45,9	45,9	100,0
Total	37	100,0	100,0	

4. Θεωρείτε ότι οι κοινότητες του τόπου κατοικίας / γειτνιάζουσες με αυτές των Ρομά αποκλείουν τους Ρομά από καθημερινές δραστηριότητες;

4. Θεωρείτε ότι οι κοινότητες του τόπου κατοικίας / γειτνιάζουσες με αυτές των Ρομά αποκλείουν τους Ρομά από καθημερινές δραστηριότητες;

Αν ΝΑΙ, για ποιους από τους παρακάτω λόγους;

- Κοινωνικοί (επειδή δεν αποδέχονται τις κοινότητές τους)
- Λόγοι πραγματικής ή αντιλαμβανόμενης παραβατικότητας
- Οικονομικοί (επειδή είναι άτομα χαμηλού εισοδήματος),
- ΔΕΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΟΥΝ. Π.Χ. ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΖΗΤΗΣΑΝ ΧΡΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ , ΟΤΑΝ ΤΟΥΣ ΠΡΟΤΑΘΗΚΕ ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΔΕΝ ΕΚΑΝΑΝ ΤΙΠΟΤΑ.
- ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΑΠΟΚΛΕΙΟΥΝ ΑΛΛΑ ΟΥΤΕ ΣΥΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ , ΙΣΩΣ ΓΙΑΤΙ ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΚΗ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑ/ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ/ΕΘΙΜΑ.
- Πολλές φορές δεν είναι πράγματι περισσότερο παραβατικοί από τον μέσο κάτοικο της περιοχής αλλά η κοινωνία τους αντιλαμβάνεται ως τέτοιους
- Υπάρχουν καταυλισμοί στη περιοχή που δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα αποκλεισμού αλλά και καταυλισμοί με σοβαρά προβλήματα
- Υπάρχει πράγματι κοινωνική προκατάληψη απέναντι στους Ρομά και σε συνδυασμό με το ότι ακόμη και σήμερα παραμένουν σε χαμηλά ποσοστά εκπαίδευσης και κυρίως ανώτερης μόρφωσης η κατάσταση παραμένει σχεδόν στα ίδια επίπεδα.

5.Ιδέες και Προτάσεις για πιθανή επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι Ρομά στην περιοχή σας.

(Αναφέρατε 2-3 ιδέες / προτάσεις)

Οικονομικά προβλήματα:

Προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού:

Προβλήματα εκπαίδευσης:

Προβλήματα παραβατικότητας:

Προβλήματα αποδοχής από την ευρύτερη κοινωνία:

Άλλα προβλήματα:

Οικονομικά προβλήματα:

- Ένταξη των Ρομά στην αγορά εργασίας.
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινωνίας για αξιοποίηση των Ρομά σε θέσεις εργασίας.
- Ενημέρωση των Ρομά για συμμετοχή τους σε προκηρύξεις / προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα ΟΑΕΔ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΧΕΙΡΟΝΑΚΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΣΩ ΟΑΕΔ Ή ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΜΩΝ
- ΕΙΣΟΔΟ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΟ ΟΑΕΔ.
- ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΜΗ ΕΥΡΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΤΟΥΣ ΒΟΗΘΗΣΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΝΑ ΕΡΓΑΣΤΟΥΝ
- Ευκαιρίες εργασίας, συμμετοχή σε επιδοτούμενα προγράμματα
- ΕΥΡΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- Εύρεση εργασίας. είναι τόσο σοβαρό το πρόβλημα της ανεργίας στη περιοχή που γίνεται εντονότερο όσον αφορά τους Ρομά
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΕΣΩ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΤΟΝ ΟΑΕΔ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
- Ορθή η προϋπόθεση για την υποχρεωτική εκπαίδευση από 4 ετών και άνω και ο έλεγχος απουσιολογίου- απουσιών για την καταβολή των επιδομάτων αλλά χρειάζεται μία μέριμνα για την ενδιάμεση χρονική περίοδο προκειμένου να εφαρμοσθεί ορθά το μέτρο χωρίς περαιτέρω προβλήματα- διαμαρτυρίες.
- ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ (ΠΛΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΚΩΝ) ΜΕ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- Υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης για τη συγκεκριμένη πληθυσμιακή ομάδα
- Υποστήριξη ένταξης στην αγορά εργασίας
- Υποστήριξη στην εύρεση εργασίας

Προβλήματα κοινωνικού αποκλεισμού:

- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης.
- ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ
- Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά
- ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ.
- Δράσεις/ομιλίες ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινότητας.
- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΜΕΣΩ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΤΟΥΣ
- ΕΝΤΑΞΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ, ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
- ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΙΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
- Μεγαλύτερη έμφαση τον τομέα της προσωπικής υγιεινής και καθαριότητας στους καταυλισμούς
- Στους καταυλισμούς που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα το θέμα της παραβατικότητας είναι εκείνο που δημιουργεί τα περισσότερα προβλήματα οπότε η οποιαδήποτε παρέμβαση νομίζω πως πρέπει να εστιαστεί σ' αυτό το σημείο
- Υγιεινή (παροχή ύδρευση, αποχέτευση), αξιοπρεπείς συνθήκες στέγασης, ενημέρωση & εκδηλώσεις στους οικισμούς με συμμετοχή Ρομά και μη.

Προβλήματα εκπαίδευσης:

- ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Η ΟΠΟΙΑ ΕΧΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ
- Αναγκαία παρουσία και συμμετοχή των παιδιών Ρομά στις σχολικές μονάδες και περαιτέρω βοήθεια στα μαθήματα από ειδικούς εκπαιδευτικούς
- ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- Ενημέρωση,εκδηλώσεις οι οποίες να βοηθάνε στην κατανόηση και αξίας της γνώσης & της εκπαίδευσης με συμμετοχή των Ρομά και μη , καθώς η αποφυγή γκετοποίησης.
- Επίβλεψη μαθητών για το αν φοιτούν και επικοινωνία με τους διευθυντές .
- ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ
- ΕΦΕΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΪΜΟΥΣ ΓΑΜΟΥΣ

Έρευνα σε στελέχη των Κέντρων Κοινότητας για τα προβλήματα των Ρομά

- Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΟΛΕ ΤΙΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
- Μαθησιακή υποστήριξη των παιδιών Ρομά ώστε να επιτευχθεί η παραμονή τους στο σχολείο.
- Δημιουργία σχολείων Δεύτερης ευκαιρίας σε ορεινούς Δήμους.
- ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ.
- Συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική στήριξη των μαθητών ρομά ώστε να επιτευχθεί η παραμονή τους στη σχολική μονάδα.

Προβλήματα παραβατικότητας:

- Είδη δράσεων εργασιακής απασχόλησης , εργοθεραπείας κ.α.
- Ενημέρωση και υποστήριξη.
- ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΥΠΑ & ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΕ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
- Καλύτερη επικοινωνία / συνεργασία με δημόσιους φορείς για την αποφυγή παραβατικών συμπεριφορών
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΒΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.
- Οριοθέτηση με επιβολή κανόνων και ανάλογων κυρώσεων σε περιπτώσεις παράβασης

Προβλήματα αποδοχής από την ευρύτερη κοινωνία:

- Βελτίωση συνθηκών διαβίωσης και μέσα από κοινωνικές δράσεις ενημέρωση και ένταξη.
- ΔΕΝ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΓΚΕΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΑΠΟΜΟΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ, ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΚΑΙ Η ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΝΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΛΗ
- ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
- Δράσεις/ομιλίες ευαισθητοποίησης της τοπικής κοινότητας.
- ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ- ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ-ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
- ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΜΕΣΩ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΤΟΥΣ. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΥΓΕΙΑ .

- Ενημερωτικές δράσεις για την καταπολέμηση στερεοτύπων
- Ενημερωτικές δράσεις σχετικές με την καταπολέμηση στερεοτύπων.
- ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΜΕΣΩ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
- Οργάνωση πολιτιστικών δράσεων για την κατανόηση ,αποδοχή και σεβασμού του διαφορετικού με τη συμμετοχή όλων των πληθυσμών Ρομά και μη.
- Στερεότυπα , προκαταλήψεις ,ρατσισμός
- ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.

Άλλα προβλήματα:

- Οι συνθήκες διαβίωσης της ομάδας αυτής είναι άγριες ,σκληρές και δεν ανταποκρίνονται στο 2023.Θα πρέπει να μεριμνήσουμε στην βελτίωση τους,
- Προγράμματα για εύρεσης εργασίας, ελεύθερη πρόσβαση των παιδιών Ρομά σε δραστηριότητες εξωσχολικές κ.α.
- Πρώιμοι γάμοι,σχολική διαρροή,χαμηλό μορφωτικό επίπεδο με αποτέλεσμα την δυσκολία πολλές φορές να κατανοήσουν τον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών

Συμπεράσματα

Παρά το γεγονός ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει τις απαραίτητες δομές για την υποστήριξη των Ρομά τα αποτελέσματα της έρευνας δεν είναι τα αναμενόμενα. Οι Ρομά της περιοχής δεν θεωρούνται απαραίτητα περισσότερο παραβατικοί από τον υπόλοιπο πληθυσμό και δεν αντιμετωπίζονται κατ' ανάγκη με καχυποψία και διάθεση αποκλεισμού από τις γεινιάζουσες κοινότητες. Επιπλέον φαίνεται να έχουν σχετικά εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, ενώ επισκέπτονται τα Κέντρα Κοινότητας για θέματα σχετικά με επιδόματα και οικονομική ενίσχυση.

Από την άλλη πλευρά δεν εντάσσονται εύκολα στο εκπαιδευτικό σύστημα, ενώ παρατηρείται έντονο το φαινόμενο της σχολικής διαρροής. Επιπλέον δεν δείχνουν το αναμενόμενο ενδιαφέρον για προγράμματα υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας αλλά ούτε και για προγράμματα εύρεσης εργασίας και βελτίωσης δεξιοτήτων.

Δεδομένων των απαντήσεων στις ανοιχτές ερωτήσεις της έρευνας, προτείνεται η διασύνδεση της οικονομικής υποστήριξης των Ρομά με τη συμμετοχή τους σε προγράμματα επιμόρφωσης αλλά κυρίως στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Ταυτόχρονα

Έρευνα σε στελέχη των Κέντρων Κοινότητας για τα προβλήματα των Ρομά

δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του γενικού πληθυσμού για τους Ρομά θα ήταν χρήσιμες αυξάνοντας περισσότερο την αποδοχή τους και μειώνοντας τις προκαταλήψεις. Τέλος θέματα όπως οι παιδικοί γάμοι ή η μικρο-παραβατικότητα αποτελούν εμπόδια στην κοινωνική ενσωμάτωση, την ένταξη και την ανοδική κοινωνική κινητικότητα ενώ είναι και ενάντια στο νομικό πλαίσιο και συνεπώς δεν πρέπει να γίνονται αποδεκτά ακόμη και με το επιχείρημα πως αποτελούν κομμάτια της κουλτούρας κάποιων κοινοτήτων.